

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni prêkmurszke evangelicsanszke sinyorije reditel i vödávník: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopfszi sze morejo v
:-: Puconce posilatí. :-:

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel. Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconel.

Ponövénye.

„Ponövte sze pa vdühi pámeti vase.“ (Efez. 4, 23.)

Dokoncsani je pá ednoga cêloga leta bisztri tekáj. Premínolo je edno húdo i szkôpo leto, vu sterom je nasa pot prevecs trnyeava i braszklava bíla. Vu sterom szo nasz sztraslíve tézkôcse, grozne nevôle doszégnoté. Stero nasz je z-vkanênyem hránilo. Stero nam je nepozáblene vdárce prinásalo.

Pri zacsétki nôvoga leta predvszem z-tém moremo na csisztom bidti, ka leto nevcsiní za nôvo kalendarija obrácsanye i oznamênyenoszt, nego mí szami. Jeli more od nôvoga leta govoriti tiszti, sto sztári ôkorni návad, ali grehov szklácseno pôtscsé hoditi ali bode hodo?

Sto tó scsé, naj sztanovito nôvo leto má, on vö more vrzti z-szébe szvoje premínyenoszti kmicsna i tézka bremena szvoja, grehe toga sztároga csloveka. Ponöviti sze more, nácsisi, bôgsi, nôvi cslovek more grátati. Prék sze more dati Bozój dobroj, vugödnój i popolnoj voli.

Pri obrácsanyi leta blázeno nôvo leto zelemo blíznyim nasim i szebi. Z-obtezenov dúsov sztojimo pri pragi i sztarajöcs szí premislávamo pred tov velikov szkrovnosztjov, stero je z-gösztim slárom zakrio pred nami Goszpöd. Jeli nam prineszé eto nôvo leto zé ednok zelejöcs csákani nôvi, bôgsi szvét, blázenési zítek? Kak szí míszlimo eto dopunyené, sztarajöcsi bratje? Csi jasz, tí, vszi tí pr-

vési osztánemo, kakda szí míszlimó té zítka preobrnênye, pobôgsanye? Znábídti vu takso formo, ka naj sze vszáki drúgi szpremení, szamo jasz lehko osztánem te prvési!

Szvêta, zítka ponövénye szamo po nasem oszebnom ponövényi more pridti. Ponöviti sze moremo, naj prêk ponasz nôvi, tó je dober, lêpi, blázeni bode ete pokvarjeni, brítek cslovecsi zítek.

Ze ednök moremo zarazmíti, ka z-sztaranyem, z-tó'zbov, ali z-preklinyanyem nepremenímo szvét! Tó tüdi moremo zarazmíti, ka vsze nase zelénye i delanye na premenítev gledöcs je zobsztonszko i na láz pocimprano premöcsüvanye tecsasz, dokecs tó prvics nad szebom nezvršimo, dokecs sze szami neponövimo.

Om Jaksi, bôgsi, blázenési zítek zelé tvoje szrdcé? Rad bi bio, naj vu etom nôvom leti na tébe szíja ponövényoga szvêta szunce? Kak míszlis eto doszégnoti? Na koj cimpras tvojo vüpazen? Ka je tvoje nakanênye? Tó právis, ka doszta vsze szí szprobao, doszta lêpi predpravk szkovao i zobszton je bilo vsze tvoje delo, tvoj znoj. Záto je nê vrédno niksi predpravk réditi. Nam neosztáne niká drúgo, kak csakati, ka prineszé bodöcsnoszt.

Jasz pa itak tó právim tebi, ka jeszte eden móduš, z-sterim lehko notriszég-nemo vu naso prísesztnoszt i jo szkoron za gvüšno známo ravnati. Szprobaimo tó.

na stero szmo szi do etigamao niti në miszlili. Z-krepkov volov zapisimo szi na zásztavo nõvoga leta za vodno rêcs: *ponõvlenye!*

Z-sztárim szrdcom, z-sztárimi grêhami nõvi cslovek, b'ázeni cslovek nemres bidti. Nõvoga i blázenoga leta sze szamo ponõvleni cslovek lehko trõsta.

Dú'znoszt i pozványe církevnoga inspektora.

Nevtajeno je evangelicsanszke církevi b'ivoszt dnezsdén nõroznatna. Povnõ'zale szo sze nase nevõle. Sztrádamo ednáko dobronágibnoszt i materielno podpéranye z-dr'závne sztráni. Sztrádamo dühovne i vucsécse varivácse.

Vu ednom szmo itak naprê. Lehko nasz vészeli to, ka, zvõn edne fare, nase sinyorije vsze gmáne májo inspektore. Ár szo pa tê szkoron vszi vu novêsem csaszí pozváni vu eto csész, miszlim, nebode vísesnye, csi sze szpomenémo z-toga, ka csákamo mí od církevnoga inspektora.

Církevene právdeládnozsti 58. szklen võpovê, ka „Gmánszko predszednksztvo z gmánszko-ga inspektora i dühovníka sztojí, steriva z-glíh-nim jusom i odgovornosztjov ravnata i zasztõpata gmáno i nyê vsza dugoványá vküprazmerno od-právlata.“ Põleg 59. §-a „Gmánszki inspektor

more bidti obcsnoga postúvanya, inteligentni, nepokáranoga morála, pobo'zen i materielno neod-vjszen.“ 61. § velí, ka je „nyegova szlú'zba csaszí-na i szvoje dú'znosztí dúsno'vêsztao more szpúnyávati.“

Na inspektora pa csáka z-ednim dú'znoszt církevi bránenya i delo církevi zídanya. On kak gmáne szvetszki voditel more dühovníka najver-nêsi delatúváris bidti, steri vu vszem církevnom deli naprêhodí i pèldo ká'ze, vere szvedõsztvo csini i kak církevi nevkleknyeni braaitel z-vernosztjov i áldovagotovnosztjov szlú'zi církevi prilo'z-nosztí. Csi nyemi csasz dopüsztí, naj nezamüdi tao vzéti vu szpévajõcsem, molécsem i predgo poszlúhsajõcsem obcsinsztvi, da etak z-szvojev pèldov te vu veri mlácsne poravnáva. Naj bítü vernike na církevene násztave, na netriszprávlanya, vsze gmánszke vrédnozsti na dr'zánye vu rédi, na cstenyé církeveni csaszopiszov, na násztávlanye 'zenszki drústv, na hábanye od rever-zálisov.

Pred Bõgom i zgodovinov szmo odgovorni toti vszi za dugoványe nase církevi, Ali na inspek-torszko csészét poszebno valá bibliszko zahtévanye: komi je doszta dáno, od tisztoga bode tüdi veliko racsunjemánye!

Edni bojdté.

V-protestanszki orszá-gaj leta prvi tjeden molttveni tjeden dr'zijo. Té, leta prvi tjeden, tak vszáki verevréli protestánus vrémèna te najvéksi

Podlíztek.

Te strti zhodni môder.

(Mataj 25, 31—40).

Põleg edne sztáre legende (pripoveszti) szo në trijé, nego stirje zhodni môdri sze napõtili Jezusa goripoiszkat.

Ali te strti, kí sze je Artabán zvao, je zamüdo na odlocseno vrémèn, v-sterom szo sze na põt vzéti namênili tá príditi, za steroga volo je od ovi trê tívárisov zaosztano.

Zato je në mogao tá príditi, ár je na põti najsao ednoga napõ mrtvoga 'zidovszkoga rob-szlugo le'zécsega; zácsao ga je otavlati, vrácsiti, obravnávati i tak je zamüdo vrémèn, v-sterom szo sze ovi trijé na põt vzéli.

Trí dráge kaméncicse je neszao z-szebom

ka je na szébe zaosztao, ednoga je mogao oda-ti, za nyega cêno szi põti kazácse najéti, kí b'ga za tívárismi zvodili.

Uprav je v-Bethlehem prisao, ár je nesztá-noma za nyimi sõ, zvedávajõcsi po nyí. Zdá je tüdi od edne, rávno szvojega színeka nadájajõ-cse 'zenszke zvedávao po nyíh. 'Zenszka nyem je povédala, ka szo pred trêmi dnêvi minõli z-várása i 'znyimi vréd je tüdi míno te nazarenszke teszácš „z-színekom szvojim.“ Kak nyemi té právi, velka cvika nasztána po Bethlehema vilá-caj. Prisli szo Herodesa hõhárje, vmárjali sz málo decsico. Ta 'zenszka vu velikoj cáglosztá sztráhi vtönyena, sze moli Artabáni, proszécš ga, naj nyê obráni pojbícsa. 'Ze szo sze pribli-závati szlugi, vojníci pöd ednim rimszkim szto-nikom vodsztvom. Te môder je v-nádra szégnõ naprê je vzéo te drúgi kameni kinca, tá ga ponüdo zapovednki proszécš ga, naj pri eto

tao na z-Bôgom szi zgovárjanye, tûvárisivanye, k-Bôgi sze pozdignenye, na pobožno i vrêlo molenyé ponûca.

Pri indasnyi rimlancaj, gda je orszâg vu velikoj nevarnoszti i pogûbeli bio, szo sze lûdí voditelje tanácsivat szpravili vküper, zgucsávajôcsi szi med szebom, kakda bi mogôcse bilô nevalo odvornôti i lûdi sztan pobôgsati? Pri táksem tanácsivanyi sze je návadno zgôdilo, ka meszto csednoga szkoncsanya szo sze med szebom szposzvadili, eden toga ovoga razlácsavsi. Vu toj velikoj zmeslingi i hrabuki je eden héresen govornik goriszkricsao, govorécsi: „Pörgarje, protivnik nam je 'ze pred várasa vrátami i ví sze itak medszebom grizéte?“

Té recsí szi má vszáki evangelicsánec na szrdcé vzéti. Pred vrátami szo nam protivníci. Z-hûdozelcmi, z-nepriátelmi szmo okôli obvzéti, za toga volo vszáki dén za tó edno sze molmo: negrizmo, neszvájûjmo sze medszebom! Pavel apostol túdi natô opomfna i proszi vsze vernike vu Jezusa iméni: »Zdr'zíte jedinsztvo dûhá, vu vezali méra.« (Efez, 4, 3.) Bojdmô ednoga razmênya, teda túdi krepsi bodemo. I kém sze bole približávamo k-Jezusi, témbole lûbimo eden ovoga, témbole sze vjedínamo.

Náimre mí prêkmurszki evangelicsanje sze molmo za tó edno: naj nebode med nami nigdár szpáke, szváje, nasztranvlecsenye, nega bojdmô v-ednom razmênyi i vküp dr'zmo z-Bogá

hi'zi neiscsejo mále decé. Zdá je 'ze szamo eden drági kaméncsec meo.

Z-tém sze je napôto proti Egíptomi, ár je tak csûlo, ka szo z-detetom tá pobeguoli. Iszkajôcsi ga od leta do leta, doszta lét, ali nê ga je mogao gori náidti. Doszta orszâgov je obhodo za nyegovo volo, ali vsze zaman. V-Egíptomni nyemi je eden 'zidov pravo, naj ga neiscse vu králevszki palacsaj, nego vu sziomaski kucsaj, med timi osztávlenimi szirotni, bet'ézntkmi i rónimi.

Tak je csinio. Povszédi je ta sziomaska sztáliscsa polszkao gori i povszéd je pomágo sziomáke, vu szúkesíni bodôcse nevoláke. Vise 80 lét je tak vandrao po szvéti, iszkajôcsi Messiasa, ár je te szlédnyi drági kamen itak v-nádraj noszo, nebi rad prvle mrô, dokecs Messiasa nenájde i tá nyemi nedá odlócseni kincs. Medtém je celô obsztao, szploj széri je grátao, gda sze je v-Jeruzálem pritepao.

pomocsjov. Vêm nasz je tak premalo i tak veliki racsúa je protivníkov nasi . . .

Isztina, ka bi na tó szvetszki modriáske tak erkli: zevcsenomi csloveki nê trbê moliti. Té táksi sze szamo za zevcsene vídijo. Prav zevcseni cslovek tak nede gúcsao. Nôvoga vrêmena nájvéksi filozof Kant Emánuel je pravo naszledvájôcse, z-isztinom práve môdroszti i preszvetse noszti recsí: „Vu mojem 'zítki szem doszta kníg csteo, ali jaksi i bole trôstajôcsi szem nê naisao, kak szo vu 23-tom 'zoltári popszzane ete recsí: »Goszpôd je moj pasztér, nika sze mi nezména. I csi bi hodo po szmrti kmicsni dolé, nebojim sze neszrecse: ár szi tí prímeni.«

Csi nasega vrêmena té nájvéksi filozôv je tak veliko mírovnoszt naisao vu tom, ka vu 'zítki i szmrti je Bôg prinjem, kém bole mámo 'zeleti mí, z-Bôgom bídti, k-nyemi sze vrêlo moliti, kí szmo z-telikimi nepriáteli okôli obvzeti.

Naj vszáki tjeden bode zanász vrêloga molenyá tjeden. Zdr'zmo jedinsztvo med szebom vu vezali méral

Ka nasz je London návcsó?

Biblio na cêloga szvéta krsztsanov racsun Anglisko Bibliuszko Tûváristvo dá vóstampati. Veliko sumo pênež má tó tûváristvo, stere szo dobre dûse darüvale, tak da v-poszebni jezikaž

Velko zburkanye je bilô vu várasí. Vszáki je odtoga gúcsao, ka szo dnesz rázpili ednoga krívoga proroka. Tí drúgi szo pa erkli, ka je Bo'zi szín bio. Artabáni je nikse szkrovno obcsüténye nazvêsztilo, naj ide na vmoricse, ár koga szo rázpili, on je, steroga 'ze 30 lét iscse.

Sô je. Na pôti sze je szrécsao z-vojniki, kí szo edno deklino gnali. Kak ga deklina vára, k-nyemi je hítila, pred kôlina nyegove szpadnovsa, szrdcá trápažôcs sze nyemi molécsa, proszécsa ga:

— Szpoznala szem te z-nasinyeki tvojea vizsécsaga lanceka, ka szi tí per'ziánec. Jasz szem túdi per'ziankinya. Odati me scséjo rob-szlugov trsztszom, oszlôbodi me, ne daj me odati, da me neoszkrúnijo, ár szem escse nevtepena.

Artabán je nê mogao nyé prosznyi prôti sztánoti, pomilüvao jo je. Napré je vzéo te szlédnyi drági kamen, vô jo je réso.

Biblio po tak niszikoj cêni dá vernikom v-rôke, z-sterov sze niti nyé táble neplácsajo.

Gda je nas vendszlovenszki Nôvi Zákon zménkao, szmo sze i mí k-angliskoga drústva v-Belgrádi bodôcsoj filiji obrnoli, proszécsi, naj nam kak 'ze v-prvési lêti, tak i zdá znôva vó dá stampati Bo'zo rêcs, da jo v-maternom jeziki mámo cseti.

Angliskoga bibl. drústva v- Beográdi szto-jécsi tájnik goszp. Jeremič je opomínao sinyori-jo, naj pri tom nôvom vódványi pazko mámo i tak dámo vóstampati, da meszto prvési vendszlovenszki liter: 'z, sz, cs, s, d'z, — ž, s, č, š, dž, té szlávské litere prídejo notri. Sinyôr szo v-tom dugoványi szamí vuszebi odgovora dati nê bíli doticsni faktor, nego delo szo pred sinyorszki gyúlés posztavili. Sinyôrszki gyúlés, no csi szo bíli, kí szo ocsákov, prvési pizátelov i náimre, Kűzmics Stevana, kak Nôvoga Zákona obracsítela szpômenek, nedoteknyeno gori i vu postúványi obarvati 'zeleli i trdili szo, csi té litere, z-sterimi szo oni mo'zje szvoje neszprhlíve dűhovne kincse pizsali i nam v-ôrok dáli, tá zavrzemo, oszkrúnimo nyihov szpômenek, nezahválni pohodnski bodemo: je dônok tak szkoncsao, da sze Nôvi Zákon z-toy premémbov dá znôva stampati, tém bole ár szmo mí evangeli-csánje tak nedúžno zadoszta na csarno bíli omázani pred nasimi szlávskimi bratmi.

Gyúlésa szkoncsanye je v-Belgrád poszla-no z-ednim exemplárom prvésim Novim Záko-nom, na steroga prvi sztrán szmo gori szpizsali ka meszto obri szpizsani liter íz, sz, cs ítv. — ž, s, č, i. n. d, 'zelêmo znôva vódváni Nôvizákon dati vó stampati.

Na veliko csüdo i na necsákano oszôm-nyenoszt nase sze je zgôdilo, ka je z-nôva stam-pani Novi Testamentom celô z-fáksimi pizski stampani, kak te prvési. I gda szmo toga zrok zvedávali, szmo z-Beográda od imenüvanoga drúztva zasztôpnika naszledüvájôcse razlo'zenye dôbili:

Prvle, kak bi nôvo vódványe stampati zacsnoli, pôleg návade je prvési exemplár v-London k-drústvi trbelo poszlati i notri pokazati. Odnut je tá zapoved prisla k-Beográdszkoj filiji, ka pri Nôvom Zákoní nikse premembe neszmi-jo csiníti, nika nacsí, ni edne piknye nê, kak je te prvési, ni pri recsáj, ni pri literaj, more vuvszem tak osztáti, kak je od zacsetka mao bio!

Postújmo nasi ocsákov jezik i pizsmo! Na tô nász je návcsó London!

Zvoníka i zvonôv poszvet-süvanye.

Decembra 9-ga je bio poszvet-seni i szvoje-mi nebeszkomí pozványi prékdáni v-Adrianci, v-G. petrôvszke fare filiji, po evangelic-sanszki ver-

Na tô sze je okmicsila néba, szunce je po-temnelo, zemla sze je genola, hi'ze szo sze rű-sile, kaménye sze szipávalo, eden kamen je to-mi szêromi sztarcí na cselo szpadno. Vkűp je szpadno, krv ga je polejála, omedlo je i brez szamovésztno je v-dekline krílo nagno glavô. Vmérajócsi je na tíhoma zácsao gúcsati. Dekli-na ga je razmíla. Po perzianszkom je gúcsao, tak da bi szí z-kim zgovárjao:

»Goszpodne, gda szem te vido lacsnoga, nahráno szem te, ali 'zédnoga, napôjo szem te.«

Vmérajócsaga dűh szí je z-Jezusom zgo-várjao. Zdá je zvedo, ka sze je cseresz 30 lét nezracsúnano krát najsao 'znylm. Od nyega je zvedo, ka je dráge kamne nê nanehasznuvite

cíle razdêlo, nego je Jezusi darüvao. Zdá je za-zvedo, ka je nyegov dár gori prijéti.

* * *

Drági moj brát, jeli szí zarazmo, ka právi tebi toga strtoga zhodnoga módroga pripovész?!

Kelikokolikrát sze vu 'zítki z-sziromákmi, z-osztávlenimi, vu szűkesíni bodôcsimi, z-szirô-ticami náides, vszigdár szí sze z-Jezusom naisao.

Ka nyegvim nájménsim aldűjes, Jezusi darűjes.

Ka szí tak Jezusi darüvao, on tiszto v-ra-csúni má . . .

Kí má vűha na poszlűhsanye, naj szlísa!!

„Na 'zívoj veri máter sze obrné na bôgse csloveka sors.“

nikaj z-velkimi áldovmi i trůdom Bôgi na díko, vernikom pa na dŭsevno podigávanye znôva pozdignyeni lêpi zvoník z-dvema poredno velikima, znôva szprávlénima z-zvonama navkŭpe.

Csloveka dŭso globoko obhodi one velike áldovnoszti nágib, stero nasi goricski verebratje, kí na szvojoj lôsoj, bre'znoj zemli tak te'zko tá'zivéjo, na cérkevne násztave i verszke potrêbcisine vise môcsi prinásajo. Pred nami je tá mála obri imenŭvana vész, stero sztancsarje szo navékse od 3 do 8 plŭgov zemlé majôcsi máli kmetje, jáko malo ji jeszte, komaj trijé, stirje, kí od deszét plŭgov zemlé vise májo i tŭ Bôg zná vu határi v-keliki mészta j raztepeno, ali tēm je ji vecs táksi, kí szamo málo kucso i dvá, tri plŭge májo i dônok szo té velke áldove prineszli na szvojo dŭsevno potrêbcisino. Isztina, ka szo je drŭge gmajne tŭdi dobrovolno podpérále i náimre vu Ameriki 'zivôcsi verebratje, poznanci i tam bodôcsa rodbina.

Poszvetsŭvanya aktus szta Godina Stevan dományi i Heiner Géza hodoksi dŭhovnika szpunila, te prvi v-szlovenszkom, te drŭgi vu vognszkom jeziki z-navdŭsenim govorényem predgajôcsiva i dicsecsiva Bogá za ono miloscsso, ka je dopŭszto tomi málomi seregi zacsnyeno delo szrecsno dokoncsati i poszvetsŭvanya szvétek zadobiti, steri dén nepozábleni osztáne vu nyŭh verevréli szrdcaj.

Lêpi jeszénszki dén je bio, krajne sztancsarov neprecsteta vno'zina, brezi rázlôcska vere i národnoszti, sze je szprávilla vkŭper. Telko lŭdi je escse mála adrianszka vész nigdár nê bila szrecsna na szvojem presztori viditi i pozdrávlati, kí szo vszi v-dŭhi potrdjeni, vu dŭsevni pa podignyeni odhájali i z-szebom neszli toga nepozáblenoga dnéva lêpi szpômenek. Ouszvetka vizikoszt je podigáválo adrianszki mladencov na tŭ priliko vkŭpposztávlenoga chôrusa i petrôvszski ogengaszilcov dalárde navdŭsevno szpévanye, stero szo Paulik János po od nyŭh 'ze dobro poznanoj szkrbneszti prilicsno ravnali.

Po odprávlénom cérkevnom aktusi je evang. obcsina goszté z-jŭzinov obilno obgosztíla, kí szo med prijaznivim tŭvárisivanyem lêpi csasz vkŭp osztali i v'zivali eden lêpi, nepozábleni verszki zvecsarek.

V-prisesztnom, 1930. leta kalendariji poszvetsŭvanya célí aktus popólno bude doli szpizsani tím doticsnim na szpômenek. Eto pôt szmo sza-

mo nakrátci naglászili nasi verebratov vrêloszt, szvedocsvi tŭ, ka szo 'znyimi vréd radŭjemo i tál jemlémo vu nyihovoj radoszti. — P. J. —

Nase sinyoríje szprá-viscse.

Sinyôra naznanŭvanye od 1927 jul. 1. do 1928. jun. 30-ga.

(Nadaljávanye.)

5.) Kak to'zbo morem escse naprê prineszti doma nsevzske gmajne dugoványe, stera szí je zvon szprávilla i steroga je cêla gmajna dú'zna piácsati, piácsati nescsejôcsi szo prêk dáni doticsnomi szedacsi, glavárszti, naj pomôcs dá na tē dugôv n tri pognánye. Cérkevni právdénik je 'ze vecskrát pritiszkávao, da sze 'ze ednôk tŭ zgodí, ali na glŭha vŭha je naisao. Pa dobro známo, ka po katholicsanszki gmajnaj notri dáne etakse prosnye szo za ôszmi dén szpunijo po szrêszkom glavárszti.

Proszim sinyôrszki gyŭlêš, da pod 4-tim i 5-tim punktumom naprêdáne to'zbe szkoncsa po cérkevnoj visisoj oblászti pred doticsnoga minisztra poszlati.

b.) Kak vezélo znaménye naznánye prineszém gyŭlêši, ka szo nasi verníci priszpodobno k pretekôcsim létam i eto leto na szvéte materé církvê cile prinásali áldove. Na Dijacszi Dom i Podpornico prineseni áldovi na drŭgom meszti bude vŭpokázani. Eti sze szamo z-naszledŭvajôcsi lŭbéznoszti dárov szpomeném. Notri pokázem Kuzma Stevana tŭvárisice fundátie liszt, pôleg steroga na domajnkisevszke církví oltára szná'zanye 500 din. (pétsztŭ) fundáliva, stero obdarŭvana gmajna z-zahválnosztojov szpríme.

Notri pokázem proszenyakovszki ev. verníkov 1928 máj. 6. dr'zánom gyŭlêši gorivzétí napisznik, v-sterom sze vŭ poká'ze nyih dvá zvona (1924. létŭni 200 kgr. i 1928. létŭni 154 kgr. té'ze) lasztniksztva jus. Toga napiszka eden exemplár szo v-sinyoríe pizmárnico má djáti.

Bodonszka gmajna je k-farofi sze dr'zecso vérsztveno hrambo poprávlála, na steri cíl je 65.870 dinárov aldŭvala, szamovolni dárov je notri prislo 7074 din.

Dolnya Lendava je ferov renoválivala z-9000 din. sztoskom, Goranyi Petrôvci szo na církev 5648 din. aldŭvali.

Gornya Szlávecsa cérkev zída. Na té racún é notri prislo 33,103 din. 23 p.

V-Križevci je na cérkev 1460 din. prislo; v-Morávci je na cérkev 1013 din. prislo.

Szobotska gmajna je elektricsni poszvét dá-ja v-cérkev szpelati, na stere sztroske je 8075 din. szamovolni áldovov dáno. Vu farov i v-árendo dáne presztore notri szpelani poszvét kosta 5980 din. Na cérkev je 8075 din. dobrovolni áldovov prislo.

V-püconszkoj gmajni je na cérkev 4176 din. áldüveni. Na tó priliko, ka je v-prem. szeptembri G. Adolfa drústvo glavni gyülés v-Grátzi drúzalo; nase sinyorije gmajne szo 3025 din. áldova darüvale, kak ószvetni dár.

Porácsam, da notri pokázane fundátie liszte gyülés odobri, nameszti nihá i vszém pob. dárítelom vu napiszniki zahválnoszt volí. Naso szv. m. cérkev v-Bo'zo miloscsó porácsajócsi, osztánem

M. Szobota, 1928. jun. 29.

KOVÁTS STEVAN I. r.
sinyór.

(Dale.)

Trúbar Primo'z Szlovenie reformátor.

Prvi, kí sze je bojüvao za rászírjávanye reformácie po szlovenszki de'zélaj, je bio Primo'z Trubár. Trubár je znameniti escse tüdi v-drügöm táli. On je bio prvi szlovenszki pizsátel. Rojen je bio l. 1508. na Rascšici pri Turíaki, steroga mészeca i dnéva nevemo zugvüšno. Miszli sze, ka je bio rojeni 8. juniija. Njegov oča Mihaly je bio teszács í mlinar. Bio je precí bogati cslovek. Ali fze 1525. l. je mrô. Bio je obéseni ob priliki nik-sega kmétszkoja punta.

Szvojeja színá je dao solárivati. L. 1521. nájdemo mládoga Trúbara na Reki (Fiume) v-máloj sóli. Tü sze je návcsó glagolszko pizsmo, stero je pa szledi pozábo. Potom v-Salzburgi nadaljávo szvoje vcsenyé. Bio je tü edno leto. Kak sze je hráno Trubar? Nikaj në nacsí, kak je bíla te návada i kak sze je 'ze nigda Luther hráno. Hodo je z-drügimi szirmaskimi dijáki od-híze do híze i szi je z-popévanyom szlú'zo krüh. Rávno tak sze je hráno tüdi eden csasz v-Bécsi, kama je prisó z-Salzburga. Tü ga je szpoznao püspek z-Trszta, Peter Bonomo. Bonomo je bio huméniszt i záto je tüdi Trubar csteo sztari kla-

szikov i nemszi pizsátelov knige. Trubara je püspek vzéo szebov v-Trszta, gde je Trubar grátao cérkveni peszmar i dober prijátel püspekov. Priprávlao sze je na popóvszki sztan. Püspek Bonomo je bio 'ze v tom csaszí prijátel reformácie. V l. 1527. je dóbo Trubar od njega plébánijo v-Loki pri Zídenem Mósztí i në dugo po tisztom escse kaplanijo pri szv. Maksimilijani v-Celji. Trubar je tek zpaj naednók prisao do szlú'zbe. Ka je delao z-pénezi? Sô je v-Becs i sze je tam dale vcsio; ali na univerzi je në bio. Vcsio sze je szam; znao je Trubar pôleg szlovenszkoja jezika escse dobro talijanszki, nemszi i latinszki.

L. 1530. je bio od Bonoma poszvecseni í je dóbo meszto predgara v-Trszti. Szledi je cdisao nazáj ra szvoje plébánijo. Tü je prislo do onoga znamenitoga hipa, od steroga mao je vu evangelicma dúi zácsao Trúbar predgati. V tom csaszí je bíla vera tüdi pri szlovencaj na jáko niszikom sztálisi. Lüdztvo je vu verszkom — moralnom oszrávlanjí bilô zanemárjeno. Doszta lacsni i 'zéjajócsi dús je bilô, stere szo csakale na glád i 'zj vtsajócsó hráno i pítvino. I gda szo tó z-evangelicma po szvojem materszkom jeziki od Trubara vdáblale, vcsenyé reformácie szo z-radosztjov oszvojile. Trúbári szo ponüdüli meszto sztólnoga predgara v-Ljubljani. Prisao je tak l. 1531. v-Ljubljano. Nisterni kanoniki szo bíli tüdi 'ze prijátelje protestantizma. Trubar je tü krepko i vrélo siro isztine evangelicma. Bio je tüdi níkelko csasza na Stajerszkom, gde je dóbo escse k-szvojima beneficijema, kak adminisztrator plébánijo Lasko ob Szavinji. I gda njemi je püspek Kristof Ravbar prepovedao predgati v sztólnoj cerkvi, njemi je magisztrát dao cérkev szv. Elizabete v mescsanszkom spitáli, gde je predgao szkoro brezi pregányanya do l. 1540. Te je mogao na králevszko zapoved idti nazáj na szvoje plébánijo v-Loki; bio je tüdi níkelko csasza v-Trszti.

V l. 1542. ga je püspek Kacijanar imenüvao za sztólnoga kanonika v-Ljubljani. Püspek je bio szam 'ze tüdi na pô evangelicsánec. Tü je Trúbar escse bole predgao prôti nerédnosztam v-katolískoj cerkvi. L. 1544. je grátao ljubljanszki püspek Urban Tekstor, trdi katolicsánec. Trúbar je bio poszláni na plébánijo v-St. Jerneji na Dolenszkom. Po schmalkaldenszkoj bojni l. 1547. je pa naednók prisla zapoved, ka sze morejo Trúbar i nisterni drügi evangelicsanzski voditelje zaprétí. Trúbar je pobegno z-Ljubljane i prisó je l. 1548. v-Nürnberg (Nemcsija.)

Na Nemskom je dōbo l. 1548. v Rotenburgi na Bavarszkom meszto predgara. Tū sze je tūdi o'zeno. Tū je zacšno szvoje pizsátelszko delo. Tri lēta szledi je grátao v Kempteni dūhovnik. Med tōm csaszom sze je reformácija vedno rezsirjávála. L. 1560. je dōbo od kranjszki sztánov pozványe, naj pride nazáj na Kránjszko. Med pōtjov sze je sztavo v Urachi; tū je nikelko csasza bio tūdi predgar. Tak je prizao v Ljubljano 22. junija l. 1561. Z-velkov ōszvetnosztjov szo ga prijali gori. V Uracki je meo delo z „Uagnadovov tiskarnov.“ Szledi sze je escse ednōk povrno v Urach i je zacseto delo dokoncsao. Zdaj je tūdi szvojo famliljo pripelao szebov domō. L. 1562. je pōsztáio pūšpek szlovenszke evang. cērkvi. Kak pūšpek je vnōgo napravo za razsirjávanye protestantizma na Kránjszkom i Goriskem. Meo je tūdi med katolicsáni deszta prijátelov. Ali dōnok je mogao l. 1565. julius mēszeca znōvics bē'zati zavolo pregányanya. Sō je na Württembersko, gde je faro dōbo v Lauffeni ob Neckari. Drūgo leto sze je preszelo v Derendingen pri Tūbingeni. Szamo ednōk je vido escse na krátek csasz szvojo domovino, stero ja nadvsze lūbo. Ta velka njegova žela je bila szpunyena v 1567. leti. Potem je k-koncema odísao vu tūhíno. Mrō je l. 1586. 29. junija, vu 78. leti szvoje szterozsti. Tak szo szlovensci zgūbili prvoga szlovenszkega pizsátela, steri je bio telko pregányani, ka je nē mogao niti domá mrēti.

Tō je bilō 'zivlenye onoga csloveka, steri je telko dcbraga vcsíno za szlovenszki národ, steroga moremo kak prvoga beritela za naso vero v-Szloveniji, kak máloga Luthera, vizsiko postūvati. Nej je omogao, opesao med velkimi trūdi zádivami i pregányanyi, dr'zála ga je gori velka lūbézen do Krisztusovoga csisztoga evangelioma, do szvojega národa, steri je escse izda v-kmici blōdo.

IVAN PINTARICS,
oszmōšolec.

Bo'zicsni ōszvetek vu Szobotskoj fari.

Szobotsko evang. 'zenszko drūztvo, kak 'ze vnookrát, tak sze je i v-etom leti nē szpozábilo z-dobrocsinēnya. Szpōmenolo sze je z-evang. osznovni solárov. Na strō adventsko nedelo je nyim med ōszvetnim csínom bo'zicsno

veszeljé szpravilo. Vu cērkvi je gori posztávleno lepō okincsano i osznáj'zeno oklajeno bo'zicsno drēvo. Po predpoldnésnyoj bo'zōj szlū'zbi je vsōli vkūpszprávlena deca od 'zenszkega drūztva pelana i szprevájana szkōsz nad szekrestijō prisla v-cērkev, nájnaprē v-angelov ōpravo oblecseni sēszt deklin, stero szo pred oltár sztánole, za nyimi ti ovi vszi, kí szo na nyih racsún gori obdr'záni presztor napunili, ár te cērkev od vrēli verníkov tak na tle, kak na kōrusi nabito napunyena bila. Z-nedú'zni obrázcsecov decé sze je vidilo, kak velko bo'zicsno radoszt obcsūtijo vu szvoji máli szrdcáj i tūdi náležna detecea naivnoszt, z-sterov szo té mále glavé zbrōdjávale: *Bōg drági, ka je ednomi-poednom Jezusek prineszao?!*

Z-orgol szprevájanyem je milo-donécs szpēvao té máli sereg z-drūztva kotrigami navkūp z-88. peszmi dvá prviva versusa: „Angel szvēti z-nebész doli.“ Nē szamo z-ednoga verníka ōcsi, vu szrdci globoko obhodjenoga, je tá peszem szkuze zbudila. Po szpēvanyi je Kolosa Emilia Fliszár Jánosa: „Bo'zics,“ peszem deklamálivala. Potom je Kováts Annuska goszpodicšina, 'zenszkega drūztva nē dávno odebrána tájnikojca, v-málarno lépom govorēnyi z-szvojim poniznim, cinkajōcsim glászom nakrátci naprēdála dnéva i ōszvetka cil, — 'zenszkega drūztva nepeménkano szkrbnoszt, opominavsá te málicske i gmajnare na tō, ka drūztvo vu prvōj vrszti te brezi sztarisov bodōcse, osztávlene szroticse, szromaske osznovleníke obdarūje pōleg premōcsi z-nikim málim dárom, oni pa, kí szo szrečsnēsi v-bōgsoj sztávi bidti, tūdi dobíjo veszélnoszt dár. Jezus je vszákomi prineszao radoszt. Na szrdcá je zvézala tim málicskim, naj vrla deca bodejo, roditelom na veszélje, drūgim na postenyé, Bōgi pa na díko i ednōk, gda gori zrasztéjo, pōleg premōcsi naj i oni pōleg Jezusovoga povelēnya: „*Laesne naszítiti, 'zédne napojiti, náge oblēcsti*“ nezamūdijo i evangelicšanszke szv. materé cērkvi vrēle i verne kotrige bodejo.

Kováts Annuska goszpodicšina, stera je zdá obprvim sztōpila vu tom pozványi na dela tél, je szvedōsztvō djála od toga, ka je 'zenszko drūztvo na vrēdno oszobo zavūpalo tájniksztvá poszel i vu nyé edno delavno, agillisno kotrigo dōbilo na szvojega plemenitoga pozványá presztor.

Po tájnikojce govorényi szo drůzŕtva odbor-nice pod goszpé Dr. Sômenove, drůzŕtva pred-szednikojce vodsztvom vödelfle, pôleg nájbôgse-ga previdénya i potrebcisine, 'ze napré vszákomi vö odlocsene dári.

Hválevrêdno szo sze trůdille drůzŕtva kotri-ge pri áldovov pobéranyi i darůvanyi. 42 deteti, ti nájbole potrební, szo dôbili rázlocsne dôbi oblecsalo, ti ovi pa drůge sztvari, szladcsec, szpescenyé, stera szo dobrovvlno darůvana.

Áldove szo darůvali: Szobeta vâras 1000 din. Z-Martjánec 177, z-Nemcsavec 204, z-Szo-bote poszebni dárov 1342 din. pênez, z-ôn to-ga gvanta materiál i obůtel. Vküp je dáno 2723 dinárov, z-steré sume je vödâno 2323 din, obri osztányeni 400 i po ednoj neimenůvanoj goszpé darůvani 200 dinárov je pa k-Luthárove Fliszár Sarolte nasztávlenomi diakonisz fondi pri-kapcseno.

Szrdcsna hvála vszém daritelom i nâimre drůge vere bratom, trgovcom, mestrom i pôrga-rom, ki szo szrdcá darůvali i nê zaprli doli hi'z szvoji dvér pred timi trůpajôcsimi i áldove pro-szécsimi, ki szo naszledůvali Jezusa ono zapo-ved: »Eden drůgoga bremen noszte.« — Csúvar.

Kazàcs

k-dnévnomi cstenyê Biblije.

Jan. **Bôg môcs dá.**

28. P. Na boj. Efez, 6, 11—17.
29. T. Nê vöd'rzánye. I. Kor. 10, 12—13.
30. Szr. Na oblâdnoszt. 'Zolt. 60, 14.
31. Cs. Na ládanye. 'Zolt. 8, 4—10.

Febr.

1. P. Na szl'zbo. I. Tivnoth. 1. 12—16.
2. Sz. Na szvedôszto dêvanye. Riml. 1, 15—16.
3. N. Na doszégnyene cila. Kol. 1, 9—14.

Kak sze pribli'záva k-tebi Jezus!

4. P. Liki vučitel. Mataj 23, 6—10.
5. T. Liki dober pasztér. Ján. 10, 11., 27—30.
6. Szr. Liki vrâcs. Mataj 15, 10—20.
7. Cs. Liki oszloboditel. Ján. 8, 31—36.
8. P. Liki »razpéti.« I. Petr. 2, 21—25.
9. Sz. Liki krao. Mataj 21, 1—9.
10. N. Kak sze pribli'závas ti k-Jezusi? Jak. 4, 8.

Ta pôt, stera pela vu 'zitek.

11. P. Teszna vrâta pelajo k-nyê. Luk. 13, 23—30.
12. T. Tá pôt je vôsška. Mataj 7, 13—14.
13. Szr. 'Zmetno je po nyê hoditi. Ap. Dj. 14, 19—22.
14. Cs. Z-cslovecsov mocsjov je nemogôcse. Mat. 19, 16—26.

15. P. Jezus je ôdpro to pôt. 'Zid. 10, 19—23.
16. Sz. Nyega moreno naszledůvati. Mark. 2, 14—17.
17. N. Po Nyemi k-Ocsi pridemo. Jan. 14, 1—6.

Po veri.

18. P. Po veri sze szpravicsamo. Riml. 3, 21—26.
19. T. Po veri sze ocsisztimo. Mataj 8, 1—3.
20. Szr. Kí je po veri ozdravo. Mataj 9, 19—22.
21. Cs. Po veri sze obarjemo. I. Petr. 1, 3—9.
22. P. Po veri lahko oblâdamo szvét. I. Jan. 5, 1—5.
23. Sz. Po veri drůgim tůdi lahko pomâgamo. Mat. 9, 1—8.
24. N. Zacsitel i dokoncsitel vere. 'Zid. 11, 32—12, 2.

Rázlocsni máli glászi.

Radoszti glász. »Znám tvoja dela i nevô-le i sziomastvo (ali bogat szí) i preklinývanye oni, kí sze za 'Zidove zovéjo i nej szo, nego szprâviscse Satanovo. Nikaj sze ne boj toga, ste-ra bos trpo. Ovo vr'ze níke v-vâsz vrág vu tem-nico, naj sze szkűszite; i bodte meli nevolo de-szét dni. Bojdi vere notri do szmrŕi, i dám ti 'zítka korôno.« (Ozn. 2, 9—10.)

Bo'zicsni ôszvetek v Puconci. Dec. 24-ga zadvecsara je v puconszkoj cêrkvi genlivo mí-li bo'zicsni ôszvetek tekao doli. — Ouszvetek sze je zacno z-liturgiskov bo'zov szl'zbov. Dűhovnik szo v-szvojem govôri odgovor dáli na tó: zakâ sze mámo vszi radůvati tomi bo'zicsnomi velikomi dári, Jezuseki. Potom szo solszka deca naprêdâli dvê lêpivi bo'zicsnivi zmêni. Med i po zmênomo szo deca lêpe peszmi popevali pod vodsztvom Titán Jo'zefa solszkoga ravnitela i bo'zicsnoga zdr'zítka peszmi deklamálivali. Cêrkev je vesz napunyena bila z-pobo'znimi verânkaj, sterim szo sze vsza naprêdávanya prevecs povidla.

Andrejci. Na szvéti poszt popoldnévi je tůdi v-Andrejszkoj sôli jáko lêpi koledni ôszvetek bio dr'zâni. Vernikov vno'zina je prisla vküper tů-di tů, naj poszlůhne szvoje decé navdűseno, gen-livo szpévanye, na stero nas Andrêszki vrelí sol-szki upravitel, Rátkai Ôdôn z-radosztjov i z-dű-sov vszijo szvoje solâre. Deca szo vecs pêszem popévâli, deklamálivali i edno koledno zmêno dáli naprê, stera je poszlűhsávcom nateliko do szrdcá szégala, -ka szo sze nyím szkuze tiszkae z-ôcsi. Molitev i govor szta dr'zala g. Rátkai i Krányec S. drűstveni nacselnik. Roditelje, obcsinsztvo i deca szo blâzeno razhájali z-ôszvetka.

V-Newyorki sze zida edna prevelika cêr-kev baptistov. Nyéno znotrênyoszt, stero je ml. Rackefeller dao zidati na szpômenek szvoje materé, je ogen opűszto. Skode je 1 milion dolárov.

Szamovolni dári na goridržánye Düsev-noga Liszta: Mr. Didi Siftár Mariber 30 D, Josef Weren Celje 50 D, Hári Leopold Domanjovci 70 D, Kühár Stefan inspektor Puconci 20 D, Poszvák Kalman Brezovci 20 D, Godina Franc Vanecsa 5 D, Kódila Sándor Pecsarovci 5 D, Kolosa János Andrejci 5 D, Macsek Stefan Predanovci 2 D, Zsibrik Ivan Puconci 5 D, Banfi József Savnica 7 D, Kühár Stefan (brežni) Puconci 5 D, Temlin Viktor Markisavci 5 D, Kolosa József szabó Puconci 10 D, Kiszilák Mihály Brezovci 10 D, Banfi József kur. Moscsanci 10 D, Flegar Sándor Lemerje 5 D, Savel Stefan Puconci 5 D, Kuzma Ferenc Pužavci 10 D, Kováts Zúza Puconci 5 D, Kolosa János Puconci 2 D, Bükvits Franc trg. Križevci 10 D, Péntek Ferenc Polana 10 D, Külits Mihály kurátor Brezovci 5 D, Mihajlo Sočič Čakovec 15 D, Lukáts Kelman Puconci 7 D, Vitéz Stefan Predanovci 2 D, Luthár Karoly Ljubljana 25 D, Külits Jánosova Brezovci 10 D, Drvarits Kata D. Lendava 5 D, Benko Stevan szabó M. Sobota 10 D, Groza Peter M. Sobota 5 D, Krancsics János M. Sobota 10 D, Fliszar Lajos M. Sobota 5 D, Novák Stevan szabó M. Sobota 20 D, Pintarics Vince Nemsavci 4 D, Szinic József Nemsavci 6 D, Szapács Franc Csernelavci 4 D, Vratarics Lajos Szodisinci 10 D, vd. Szinicz Lajosa Bodonci 10 Din. — Radi bi nadaljavali! Szrdsna hvála!

Dolnja Lendavsška gmajna je na I. i na III. adv. nedelo verszki zvecsarek držála. Na prvo z-szledécsim programom: Ments Piroška i Rózsai Irén szta eden-eden advenszki versus deklamivale, Skalics Sándor dühovnik je naprédávanye dr'zo: „Miért volt szükséges Krisztus földi eljövetele?” Rózsai Lajos je pa goricsteo: Klára asszony“ od Kapi Béla püspeka. — Na drugom verszkom Zvecsérki je Vukán Inke (6 let sztara!) i Penhofer Juliska deklamirala, Skalics dühovnik je naprédávanye dr'zo: „Jézus mint völegény.“ Novák József je gori cstéo: A „csoda“ od Mesarthym. — Na szv. vecsér szo solszka deca neprejdáli „Jézus az én Mindenem“ od Schlitt Gy. i Szombath E. píszano zméno, pri steroj priliki szo edne ocsi nej esztanole brezi szkúz. 'Zenszko drústvo je od máloga Jezusa lépo bo'zicsno drévo szpravilo, z-steroga je vszákó dobro evangeli-csanszko i escse pár kath. decé dóbilo dáre.

Domó szo prisli. Kolosa Miklós szo z-szvojev tivárisicov i jedním szinom nov. 4-ga

z- Amerike szrecsno domó v-Puconce prisli. 16 lét szo bili özdalecs i z-szvojim oponásenyem, z-csednimi recsmi i z-dobrim csinényem szo li postenyé szpravili szebi, szvojoj veri i szvojoj rojstnoj obsini. Vszákó dobro i lépo delo szo podpérali z-recsjov i z-djányem v-Bethlehemi i od tisztec esze domó tüdi. Zelémo nyim, naj sze na tihoj, prósztój rojstnoj grüdi dobro i zadovolno csütijo i tó vadlújejo: nájbögse je pa li domá!

Velkí dár na szírotinszko hi'zo. V-Jugoszláviji 'zivécsi kalaviane májo edno blagoszlavno delajöcso szírotno hi'zo 'ze. Zdá pa bodo meli escse edno szírotno hi'zo z-ednoga plemenitoga herba. Hettesheimer Fülöp je testálivao na edno kalavinszko szírotno hi'zo 25 kat plügov orátje zemlé, 4 plüge goric, 2^{1/2} plüga pásnika i hi'zo. Vsze tó je vrédno 800.000 dinárov. — Té velikódüsni dár od toga tüdi gucsi, kak lóna Bög ver-no delanye: kalavinszka cérkev v-Jugoszláviji prék lét z-velkimi áldovmi bráni szírotno deco i dr'zi gori szvojo szírotno hi'zo, — ovo Bög sze je né szpozábo 'znych.

Dári k-neszprjhivomi venci v szpomin na Luthárovo Fliszar Sarolto za Diacszkoga Dóma stipendij: Kühár József morávszke fare glávni kurátor ob priliki zdávanya szvojeja sziná 300 Din, Franko Kalman Markisavci 20 Din, ml. Franko József Markisavci 30 Din, Kumin Stefan Markisavci 20 Din, Lukáts Stefan Puconci 20 Din, Czippott János Canada (Polana) 1 dolár, Banfi Béla 'zenov Lemerje 50 Din, Kováts Lajos 'zenov Salamenci 50 Din, Fliszar Stefan Polana 20 Din, Siftár Imre 'zenov Rakicsan 100 Din, Kericsmar Ernőjova Sebeborci 50 Din, Luthár Károlyova Sebeborci 30 Din, Luthar Kalmanova M. Sobota 20 Din, Weren József veletrg. Celje 100 Din, Krancsics Ana diakonissa Levocsa 20 csehszki kor., Jónás Vilma diakonissa Nemcsija 1 Mark, Kolosa Miklós Puconci 50 Din, Olasz Lajos Szebeborci 20 Din, Puconszka mladina 25 Din, Goricsán János Predanovci 10 Din, Savel Ivanova Pužavci 5 Din, Kühár Károly (Martina) Puconci 10 Din, Luthár Károly Ljubljana 25 Din, Fliszar Kata Predanovci 10 Din, Szedonya Jánosova Vanecsa 10 Din. Nájszrdcsnësa hvála za té korine postávanya!

Testamális ednoga bivsega mlínarszkoga inasa. Zdá szo odpri né dávno vöpreminöcsega Sir Henry Whitehead angliskoga velkoga indusztrijalca testamális. Whitehead je z-szrmaskoga pojbara posttano veliki indusztrijalec

i za volo ekonomszki zasluženoszti nyegovi, engliški plemenitás. Vu 10 lét sztaroszti szvoje, gda szo nyemi ocsa mrli, je za mlínarszkoga inasa sztópo notri, naj more tyedenszko nisteri silling zaszlúšiti na pomócs szvojoj materi vdovici. Kak inas sze je vu vecserásnyoj sôli tüdi vcsio i vész szvcj szloboden cajt je na cšenýé hasznoviti knig obrno. Szledi je préksztópo na textilno trázivo i je vu tom z-taksov szrecsov delao, ka szi je veliko vrédnoszt szpravo. Po cájti je Anglije eden najbogatesi velikiindusztriájalec posztano. Zdá je tak veliko imánye nihzo za szebom, ka szemo na dobrotivne cile je 900,000 funt sterlingov (okoli 25 milio dinárov) prislo z-nyega.

Gornya Szlávecsa. Dári na cérkev zídanye po zlátoj knigi: Edna pobožna krsztsenica Lemerje 50 Din., Jud Jozefa Szotina 50 Din., Lukasek Jožef M. Szobota 100 Din., g. Obál Jenőjova Pertocsa 100 Din., Kozic Stevanova Pertocsa 60 D., Ivanics Marija, Gomboc Franciska, Celec Marija, Szukics Anna, Sajt Marija Vecsészlavci 50—50 Din., Fartek Ilonka Szerdica 100 D., Csurman Teréz Szotina 50 D., Szijjártó Marija, Frumen Lina D. Szlávecse 50—50 D., Hajdinyák Teréz D. Szlávecse 60 D., Spilák János Vidonci 50 D., Ródi Franciska, Goricsnik Juliska Gor. Lendava 50—50 D., g. Weisz Konrád Gusztáv apothekar Gor. Lendava 100 D., g. Szapács Károly Radgonya 100 D., Lenarsics Jožef G. Szlávecsi 50 D., g. Raffel Károl Rogasovci 50 D., g. Kozic Stevan mehanikar M. Szobota 100 D., Edna pobožna krsztsenica z decöv vréd G. Szlávecsa na Szv. poszôdo na oltár 500 Din, Szklejár Miklos z-tüv. Szerdica 50 D., [g. Dobrai János z-távárisicov M. Szobota 1000 Din, Benko Anna G. Szlávecsa 60 D., g. Vukán Lajos inspektor D. Lendava 200 Din, Unger N. D. Lendava 50 D., g. Cserny Viktor Szv. Juri 100 D., g. Koblencer Ignác Szv. Juri 100 D., g. Bokán Franc veski riftar Szv. Juri 80 D., g. Lah Sztanko g. lendavszki kath. kaplán 50 D., g. Kováts Frida G. Szlávecsi na oltár eden lépi prt i 100 Din., g. Pobjics Gizella G. Szlávecse 100 Din, Skodnik Emilia G. Szlávecse 50 D., Huber Marija G. Szlávecsi 41. h. st. 50 Din., Roposa Mici Beltinci 50 D., Benko Fána, Krénosz Marija Gor. Szlávecsa 50—50 Din, Roposa Marija G. Szlávecsa 100 D., g. Kolbl Alojz Szv. Juri 100 Din, Huber Rozália G. Szlávecsa na szpómenek tüvárisa 100 Din, g. Fartek Franc fárni inspektor z-decov vréd Szerdica szo aldúvali na szp. † zene i materé

krsztni kamen, g. Franc Južina, kolportör Szv. písma Rogatec je edno lépo velko nemsko biblio aldúvao na oltár, Ev. izenszko drústvo z-M. Szobote je aldúvalo 2 lépiva liacsára vu Božo hižo. — Vszém daritelom nájtóplésa hvála!

Dárj na Diacski Dom v-puconszkoj fari po zlátoj knigi: Franko Ivanova (kolar) Puconci 20 D, Szocsics Stefanova Puconci 10 D, Savel Stefanova Puconci 20 D, Furek Roman Macskovci 50 D, Kováts Franc D. Lendava 40 D, Mácsék Ferenc Predanovci 30 D, Siftar Imre Rakicsan 50 D, Bertalanits Ferenc Lemerje 5 D, Novák Kata Sebeborci 5 D, Podlészek Franc Lemerje 20 D, Stern Arnoldova Puconci 50 Din., Lukács Sándor Puconci 5, Kolosa János Andrejci 5, Goricsan Károly Polana 10, Hasaj Stefan Brezovci 5, Kühár Stefan (brézni) Puconci 5, Eden pobožen krsztsenik Pecsarovci 25, Siftar Lajos Brezovci 5, Ogengaszilao drústvo Krnci 30, Vukán S. Pužavci 5, Vukán J. Pužavci 6, Kolosa J. szabó Puconci 10, Kiszilák M. Brezovci 10, Vljaj I. Predanovci 20, Andrêcs Jožef Kanada 15, Godina Lajos Pecsarovci 10, Balcer Lajos Sebeborci 10, Kováts Zuža Puconci 5, Péntek Ferenc Polana 10, Külits Mihály kurátor Brezovci 10, Luthár Károly Ljubljana 25, Zelko Franc Chicago 150, Kalmár Terezia Newyork 80 din. — Vszém etim dobrovolnim daritelom naj vsze plácsa miloscse Bóg, ár szo Nyemi vugodni etaksi áldovi!

Nisterni glászi [z-Szlovenie sinyorije. Szpráviscse sinyorije je novembra 11-ga bilo obdržáno v St. Egydi-ji. Rávo tü iszti dén je goriposzvetsena nova evang. cérkev, stero szi je tá mála fara z-velkimi áldovmi pozdignola. — Csüdivanya je vredna ona gotovnoszt na áldove, z-sterov szo szi nasi verebratje v Ptuij edno presztrano, na dvoje kondignacije hižo küplli dec. 4-ga za 139,000 dinárov. Vu toj szi naménijo molitvárnico i gmánszko dvoráno pripraviti. Oh kak lépi zacsétek je tó vu nõvom cérkevnom leti! Boží blagoszlov bojdi na toj szprávingi! — Ka vu toj máloj sinyoriji na keliko szpunyávajo právdo Krisztusovo, kak noszijo edendrugoga na molécsi szrdcáj, kak szvedocsijo szvojo lübézen z-djányom: na to gledocs je ocsiveszno kazalo áldov na Podpornico prinseni. Vszevküper szo 43084 Din. aldúvali na té cio!

Dári na Diacski Dom. Z-Püconec: Kühár Ferenc 6 kil kuk. mele; z-Amerike z-Palmartona Kumin Stevan 2 dolára; z-Szodisíne

je z-prvšega kvitěranja vōosztalo Vratarics Lajosova 11 $\frac{1}{2}$ kg. 'zita i Dsuban Károlya 3 kg. psenice, stero eto pōt vōoprávimo; z-Vanecsa Szilvnyek Józef 50 kg. psenice; z-Szobote Rehn János kovács 23 din, pri g. Bács Lajosza zdávanya priliki 100 D, g. Dobraica ocvérke; z-Rankövec Horváth Lajos 10 D.; z-Vancsavészi Szinicz Ivanova 10 din; Križevszka gmajna 150 kil psenice résenye 450 din; z-Morávec: Džuban Ferenc 34 kil psenice, 14 kil 'zita, 38 kil krumpisov i vecskrát kiszilák, Bencák Ferenc 2 kg. psenice, 1 $\frac{1}{2}$ kg. 'zita, Kühár Stevan 2 kg. ps., 1 $\frac{1}{2}$ kg. 'zita, Kühár Ivan 2 kg. psen., 3 kg. 'zita, 10 kg. krumpisov, Siftár Józef 2 kg. 'z., Vitéz Sándor 1 $\frac{1}{2}$ kg. 'z., Vitéz Mátyás 3 $\frac{1}{2}$ kg. 'z., Vucskics Józef 8 kg. 'z., Horváth János 5 kg. psen., Kühár Károly 10 kg. 'z., Sável Iván 10 kg. 'zita i psen. Vszákomi dariteli szrdcsna hvála, Dsuban Ferenci pa poszebno za pobéranye i foringo! Z-Tesanovec Pécsék Ivan 2 $\frac{1}{2}$, Siftár János 3 $\frac{1}{2}$, Pörs István 3 $\frac{1}{2}$, Ernisa Józef (130) 4, Csarni János 3, Kocén Mátyás 3, Leposa Vince 2, Fliszár Miklós 3, Horváth Ivan 6, Kühár Józef 32, Szocsics Rudolf 3, Benko Géza 5, Fliszár Stevan 4, Grábár János 3, Skriléc Iván 3, Kühár Stevan 3, Kiszilák Józef 3, Lipics Józef 10, Lipics Vince 5 kg. psenice, Ernisa Stevan 5, Rumics Ferenc 5, Benkó Józef 2, Obál Józef 7 kg. 'zita, Sável Lajos 3 kg. psena; z-Gederovec Stíván Eerenc, Dsuban Józef 10—10 din, Gorcán Ferenc, Vukán Jánosova, Hasáj Ivan 5—5 din, Hassáj Sándor 3 din 50 par; z-Morávec Bencik János 40 din; z-Szkakovec Novák Franc 26, Bencik Józef 16, Sbül János 28 kg. krumpisov i 10 din pénez, Kuzma Ferenc 27, Lúlik Mátyás 19, Fliszár Sándor 17, Szapács F. 10, Kősz Sándor 7, Skrabán János 30 kil krumpisov; z-Csrnelavec Vucsák János 26 kg. 'zita, 11 kg. kuk. mele; z-Szobote goszpá Jarnevicsova vu szvojem tředni: pseno, belice i jáboka, goszpon Heklics Stevan domajnsevszke fare inspektor 200 din, goszpá Barbarics Jánosa vdov. 100 din. na prom. tūvária szpōmenek; z-Nemcsije Gusztáv Adolfa drűstvo 200 márk, v-nasi pénezi 2692 din; z-Szodisinec Vukan Józef 42, Gomboc Ferenc 40, Podlěszek Kata 20, Pintarics Stevan 26, Dsuban Károly 20, Kiszilák Stevan 15, Vűjec Juliánna 20, Rogán Rudolf 36 kg. krumpisov; z-Kupsinec Oucsek Károly 30, Norcsics János 30, Siftár Károly 20; z-Vancsavészi Szinicz Ivanova 20; z-Tisine Rehn János trgovec

100; z-Gradiscsa Csornyavics Lajos 10; z-Nemsavec Horváth János 10, z-Szobote Fliszár Józef gosztinicsar 100 dinárov. Vszém daritelom glęboka hvála!

Legradszka (Medjimurje) gmána je preminōcse leto popolnoma nōvi farof dála zozidati i tūdi cěrkev lepō renovirati. Od lēpe i plemenite áldovnoszti szvedocsi te nōvi, modern, massiv farof i glászi navdűseno cěrkvilűbēzen vernikov. Ali nájbole pa glászi vrēloszt fare dűhovnika, Sostaréc Franca, ki szo cėlomi deli glűbajōcsa dűsa bili. Pred lűnszkim letom v-Nemcsiji, preminōcse leto pa v-Schweiri szo drűzali prěk pět tyédnov nepretrgnayo napredávanya i tak poszkrbeli lēpo podporo zvűnszki verebratov szvojoj máloj fari. Ete nas domacsin, ki szo prorocke gorécsnoszti i dűhá cslovek, tū vu okōli 375 dűs racsunajōcsoj gmáni delajo. Oh da bi dobro bilo, csi bi eti med nami mogli bidti, gde bi na vėksem dela presztori vecs lehko csinili za lűdsztvo i za naso vrēlo lűbleno cěrkev! — Bo'zi blagoszlov bojdi na tøj máloj fari i na nyé vrēlom dűhovniki!

Gde jeszte nájvecs kōdisov? Vu Varsovi, gde nega biblinszkoga krsztsanszta, prebiválcov 2 procenta, t. j. 22,673 lűdi z kōdivanya zivė. Znáno je, ka med Europe vűrasami szo Rim, te vecsen vűras, Páris i Varso tiszti, steri nájvecs kōdisov májo.

Krumpise szo darűvali z Križevac v-
kg: Hari Juri 5, Hari Josip 5, Kelemen János 10, Hári István 10, Hári Sandor 10, Kelemer Józef 5, Kelemen Juri 5, Hari Ferenc 20, Csahuk Károl 5, Gergár Viktor 10, Gergár Peter 10, Gergár Terezija 5, Kűcsán Juri 3, Gergár Vince 10, Berke Sandor 5, Gergár Józef 15, Kűronj Lajos 10, Luthár András 2, Gergár Sandor 5, Kűcsán Sándor 7, Hári János 5, Sebjanics János 5, Kűronya Sándor 15, Hári Ádám 5, Hári Lajos 5, Hári Lajos 5, Gergár Lajos 5, Gergár Terezija 5, Gergár Lajos 15, Kűcsán Roza 2, Kercsmár Juri 7, Szmodis Teréz 3, Kűplen Mátyás 5, Gergár István 5, Csahuk Juri 5, Gergár Lajos 5, Kercsmár Károl 8, Novák Józef 2, Novák Lajos 5, Novák Franciska 4, Hári Viktor 2, Bobics Józef 5, Csahuk Vince 4, Csahuk Ádám 10, Kuto Juri 5, Kuto Sándor 25, Kutos Peter 2, Csahuk Jenő 2, Csahuk Lajos 2, Császár Peter 25, Császár Juri 2, Császár János 12, Császár Lajos 11, Császár Ádám 3, Kűronja János 5, Kűronja Roza 5, Kűronja János 5, Kűronja István 5, Kűrc

nja Julija 5, Kūronja Peter 5, Drūzin Ferenc 2, Kūcsán János 5, Kūcsán Ferenc 5, Kūcsán János 10, Kūcsán Peter 5, Hári Mátyás 10, Kūcsán Mátyás 5, Kūcsán Peter 2, Hári Juri 2, Hári Pál 5, Novák Sándor 5, Csahuk József 5, Hári János 5, Hári Franciska 10, Borbély Ivan 5, Hári Ádám 5, Luthár Éva 5, Andrejek Peter 5, Horvát József 5, Malacsics Lajos 15, Hári Lajos 15, Oucsák Juri 10, Zakócs József 15, Fliszár Juri 10, S-bjanics Juli 2, Kūcsán János 10, Zakocs Ádám 7, Kūcsán József 2, Kūcsán Juri 10, Kūcsán János 5, Kūcsán Ádám 5, Kūcsán József 10, Kūcsán Peter 10, Luthár Peter 5, Zupánek István 5, Závec István 10, Kūcsán Pál 5, Drūzin Lajos 5, Kūcsán Sándor 5, Kūcsán Sándor 5, Csahuk József 5, Kūcsán Ádám 2, Csahuk Sándor 5, Hári János 3, Hári Juri 4, Horvát István 3, Hári Ivan 2, Hári Sándor 3, Fliszár Iván 3, Bobics István 5, Hári János 5, Fliszár Mihály 10, Sakál Lajos 10, Nemcsics Mátyás 10, Kalr Ferenc 10, Hazok S. 15, Kelemen V. 7, Breszkocs E. 3, Kūcsán J. 20, Oskola T. 10, Bacsics Juli 5, Luthár J. 5, Novák Sándor 2, Csahuk Ivánné 10, Csahuk Fáni 20, Sanca Sándor 5, Csahuk Lajos 10, Breszkocs Ádám 2, Csahuk Kálmán 5, Csahuk Lajos 5, Kūcsán Mihály 5, Rituper Lajos 7, Kerec Katalin 2, Csahuk Ludvik trg. 7, Gergár János 8, Gergár Péter 2, Gergár Lajos 15, Gergár János 20, Gergár Jakob 5, Gergár Fáni 5, Novák Sándor 5, Luthár Juli 5, O'zvatics Ádám 5, O'zvatics Viktor 5, Hári Peter 2, Csahuk János 15, Csahuk Jozsíp 5, Kercksmar Sándor 5, Kutos Juri 2, Krányec Mihály 2, Kūcsán János 3, Kutos Juri 10, Kutos Ivan 5, Gergár Anna 10, Kutos Peter 5, Kutos Sándor 5, Kutos István 5, Hári Josip 5, Kutos Medard 3, Olasz Ádám 3, Krcksmár András 20, Krcksmár János 15, Krcksmár János 5, Krcksmár Lajos 10, Luthar István 5, Luthar Fáni 10, Kercksmár József 5, Luthar Ferenc 5, Kercksmár Iván 3, Kercksmár Péter 2, Kercksmár János 5, Kercksmár János 3, Kutos Peter 5, Kutos József 5, Kutos János 5 kgr. Vszekúp 12 metr. 60 kgr. Jáko lepō hválímō Kri'zevcsarom za tak lépī dār, steroga szo Dijacskomi dōmi darūvatī dobri bill. V preminōcsem leti je nisterne vesznice jáko obōzala tocsa i náimre one, od steri szmo vszāko leto nājvecs podpore dōbili. Od tiszti je pretekōcse leto niscse nē mogao podpore csakati, ár szo podpore szamī potrēbni bill. Zāto szmo sze povrnoli v-one kraje prozīt, steri szo od zrakā kvāra mentūvani. Hválímō zāto goszp. Darvas dūhovniki, ka szo szvojim gmajnarom Dijaski dom na podpēranje porācsali, Hári Ferenc kurātorī i Kutos Lajosi, ka szta sze z-vkūppobēranjem trūdīla, stereo je na tak velikom preztorī ležēcsoj i z-raztepeni hīz bodōcsoj vēszi bogme trūdavno delo, Fliszár Mihályi, kí, szo od hīze do hīze z-szkōli vkūp dālī vozītī i notri v-So-

boto pripelati; posebno pa āldove darūvajōcsim postūvanim daritelom! Vu Dijacskoga dōma imēni vszēm szrdcsno hvālī Fliszár János D. D. voditel.

Berlinszki pápe'zki nuncius, Pacielli érsek, sze je na veliki sztopāj odlōcso. Odīsao je vu Wittenberg, naj oszebno szpozna ona mēzta, gde je nyegove cērkvī eden nājvéksi protivnik hodo ednōk. Escse v Erfurt i Wartburg je tūdi pogledno. Gori je poiszkao Wittenbergszkoga superitendensa i oproszo ga je, naj ga vdiljek vodi po szprāvaj Lutherove dvorāne. Vu varaskoj cērkvī je pogledno Luthera predganco, vu gradskoj cērkvī je pa dugsi cajt pregledāvao Luthera grob, Mōdroga Frigyesa i Sztálnoga Jánosa zebērajōcsega poglavāra grobszki szpōmenek ino tiszte dveri, na stere je ednōk vō bilo prebito ti 95 pravīc. — Pred Paciellijom je zādnyics Pietro Paulo Bergerio pape'zki nuncius bio vu Wittenbergi, steri je escse vido Luthera i gūcsao 'z-nyim 1535. novembra 7-ga. Nyegov sors je csūden kocnec meo. Jáko globoko sze je vtōno vu miszli reformācije i zāto sze je odrgrno od Rīma i je evangelicsanszki dūhovnik posztano. Vu Tūbingeni je pokopani.

Nūcaj vrēmen szkrbno. Vnōgi sze sztarajo dneszdén, ka težke hīpe 'zivēmo, 'zmetno je 'zivlēnye. Gori moremo tak ponūcati vrēmen. Niscse je tō tak vēsztno nē csinio, 'iki Jezus. Delam, dokecs je dēn, je velo. Vu nocsi je pa molo. Pavel apostol sze tūdi z-tēm hvālī: Vecs szem delao, kak vszi ovi. — Veliki Frigyes je 'ze vgojdnō rano pod rokōv szvojega barbēra szpunyāvao ta prva vōposztlūhsanya. — Paton missionārius je nōcs-dén tak vrēlo delao, ka je szvojega dela preztor tecsasz nē osztavo, dokecs je toga zādnyega pogana tūdi nē okrszto. — Znāni je govor I. Vilmos caszara: Nemam cajta trūden bidti. Mislīmō szi mī tūdi na tō, ka ednōk nē szamo od vszāke rēcsj nase bomo mogli racsun dati, nego od toga tūdi, kak szmo ponūcali vō nase vrēmen. Vszegavēcs pa ne szlūzmo etomi szvēti, nego Bōgi i nyegovomi dugoványi!